Anton Vella

SMEs Helpdesk Executive
Malta Employers' Association

KIF TAHSIBHA L-ASSOĊJAZZJONI TA' MIN IHADDEM?

L-AĊĊESSIBBILTÀ U N-NEGOZJU

F'pajjiżna, aktar ma jgħaddi ż-żmien, aktar qed naraw ħolqien ta' ċentri kummerċjali ġodda. Villaġġi u rħula li sa ftit taż-żmien ilu kienu postijiet nieqsa mill-iktar affarijiet essenzjali, illum ġew trasformati f'ċentri ta' attività kummerċjali mill-aqwa.

Minn naħa l-oħra, f'żoni industrijali qed naraw li, f'dawn l-aħħar snin, ħafna intrapriżi qed jiddeċiedu li jkabbru, jimmodernizzaw u jespandu, sabiex jilqgħu għal aktar investiment, li finalment joħloq aktar postijiet tax-xogħol.

Iżda fit-tfassil, u fil-proċess ta' żvilupp ta' dawn iċ-ċentri kummerċjali ġodda u intrapriżi aktar moderni, qedin nagħtu l-attenzjoni kollha meħtieġa, sabiex l-istess postijiet tax-xogħol ikunu verament aċċessibbli għal kulħadd?

Illum in-neċessità li kull negozju jkun aċċessibbli għal kulħadd, saret aktar importanti minn qatt qabel. Mażżminijiet, il-ħajja għallmitna lkoll li hemm il-ħtieġa li f'kull żvilupp li nwettqu għandna nkunu dejjem aktar inklussivi. Ma nħarsux biss sal-ponta ta' mneħirna, u ma nkejlux b'xibrejna biss. Kontinwament għandna nagħtu sehemna sabiex, mingħajr diskrimanazzjoni, jew xi forma ta' esklużjoni, naħsbu f'kulħadd, kemm fil-konsumaturi kif ukoll għall-istess *employers* u l-ħaddiema li jaħdmu magħhom.

Obbligu morali

L-aċċessibbiltà ma hix lussu, iżda hija neċessità. Li post pubbliku, fabbrika jew sit kummerċjali jkun aċċessibbli, ma għandux ikun meqjus bħala l-eċċezzjoni iżda, għall-kuntrarju, għandu jkun in-norma. Dan hu obbligu morali imma jagħmel ukoll sens ekonomiku. Persuni li għandhom diffikultà ta' mobbiltà, bħal pereżempju persuni li jużaw siġġu tar-roti wkoll jistgħu jkunu klijenti, kollha jista' jkollhom flus x'jonfqu u għalhekk ma għandhomx ikunu esklużi. Nifakru wkoll li ħafna drabi dawn ikunu akkumpanjati minn persuni oħra u għalhekk jekk neskludu lilhom inkunu awtomatikament qed neskludu wkoll lil dawk li jkunu magħhom.

Mil-lat ta' ħaddiema, ħadd u xejn ma għandu jostakola l-possibbiltà li persuni b'diżabbiltà li jkollhom l-opportunità li jsiru parti minn tim ta' ħaddiema fi kwalunkwe intrapriża.

Skont l-aħħar statistiki kkwotati, f'pajjiżna bħalissa hu stmat li għandna fostna madwar 30,000 persuna li għandhom xi forma ta' diżabbiltà. Il-politiċi f'pajjiżna huma lkoll impenjati bis-sħiħ li jesegwixxu politika mingħajr kantunieri, fejn tidħol l-aċċessibbiltà. Permezz tal-MEPA, tas-Segretarjat Parlamentari għad-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà u Anzjanità Attiva, kif ukoll bil-għajnuna tal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabbiltà, qed jitwassal messaġġ ċar. Spiċċa żżmien li wieħed jista' jippjana xi forma ta' żvilupp industrijali, xi spazju miftuħ għall-pubbliku jew negozju kummerċjali, jekk fl-istess ħin ma jintrabatx li jsegwi r-regolamenti tal-aċċessibbiltà, illum stabbiliti fil-liġijiet lokali. U dan ma għandux jitqies bħala rbit, jew regolament ta' xkiel għall-istess żviluppatur, iżda għandu jitqies bħala gwida ta' għajnuna, u inċentiv sabiex l-istess negozji jkunu aktar komdu u aċċessibbli għal kulħadd mingħajr eċċezzjonijiet.

Li persuna ssib ruħha li għandha bżonn tuża siġġu tar-roti, żgur li ma kinitx għażla libera tagħha. Iżda min-naħa l-oħra li l-istess persuna ma jkollhiex aċċess sabiex tkun tista' tidħol fejn tixtieq, hija forma ta' għażla ġejja minn sħab l-istess persuna li tuża s-siġġu tar-roti li ma għarfux iħarsu madwarhom, u jirrispettaw lill-proxxmu tagħhom. Diversi drabi nħallu l-egoiżmu jirbaħ fuq is-sewwa. Persuni b'diżabbiltà, mhux bilfors twieldu hekk. Għada dik il-persuna b'diżabbiltà tista' tkun int jew jien.

Aċċessibbiltà f'kull ċirkostanza

Minn dawn il-kolonni jiena, f'isem l-MEA nixtieq ngħaddi messaġġ ċar: ma nħarsux lejn l-aċċessibbiltà fl-attività industrijali u kummerċjali bħala rekwiżit ta' kumdità li qiegħed hemm għal numru limitat ta' persuni fis-soċjetà. L-aċċessibbiltà f'kull ċirkostanza, hija dritt ta' kull individwu u meta fuq kwalunkwe post tax-xogħol nassiguraw li l-post huwa aċċessibbli mija fil-mija, is-settur tan-negozju x'jirbaħ biss għandu.

Naf li jeżistu diversi problemi sabiex post tax-xogħol, jew ċentru kummerċjali li ilu mibni, jiġi trasformat f'sit aċċessibbli mija fil-mija. Aktar u aktar jekk il-proprjetà hija antika ħafna, tinsab fil-qalba tal-lokal, u x'aktarx ukoll tkun xi binja skedata mill-MEPA.

Soluzzjonijiet

Huwa fatt ukoll li, anke min-naħa tal-awtoritajiet, xi drabi qed forsi jinħass li qed ikun hemm wisq pressjoni, u qed jimponu wisq rekwiżiti mingħand min iħaddem sabiex dawn ikunu konformi mar-regoli, u dan ifisser ukoll piż finanzjarju. Iżda llum hemm soluzzjonijiet kif dawn l-ostakoli jingħelbu u kif jgħidu: *"Where there is a will there is a way."* Kull min verament jemmen fl-ugwaljanza u determinat li ma jiddiskrimina ma' ħadd, jien ċert li kapaċi jsib il-mezzi u l-metodi ta' kif titteijeb l-aċċessibbiltà tal-post mingħajr piżijiet kapriċċużi u esaġerati.

Hekk qed nagħmlu bħalissa fl-uffiċini ċentrali tal-MEA. Għall-ewwel darba għaddejjin minn proċess ta' tibdil strutturali sabiex nassiguraw li jkollna uffiċini aktar aċċessibbli. Dan għandu jservi ta' eżempju tajjeb għal min iħaddem u sidien ta' negozji f'pajjiżna. Nappella lil *employers* kollha sabiex jieħdu pass fid-direzzjoni t-tajba, u jagħrfu aktar il-bżonn u l-vantaġġi kollha tal-aċċessibbiltà fuq il-post tax-xogħol.

www.facebook.com/MaltaEmployersAssociation

Kull min jixtieq jagħmel kuntatt magħna (bħala Assoċjazzjoni ta' min Iħaddem) jista' jagħmel dan billi jċempel fuq 2122 2992 jew 2123 7585. Jista' wkoll jibgħat *email* lil anton.vella@maltaemployers.com, jew juża t-24/7 *helpline* 2122 2006, billi jċempel u jħallilna ismu, sabiex fl-iqsar żmien possibbli nkunu nistgħu nirritornaw it-telefonata tiegħu.

Grazzi talli tajtuni l-opportunità li nitkellem magħkom. Nitlagħu bħal-lum xahar. Min jixtieq jgħaddili xi suġġerimenti fuq suġġetti li jixtieq jisma' mingħandi fil-ġimgħat li ġejjin, nitlobkom tħossukom liberi li tikkomunikaw miegħi jew mal-istaff editorjali ta' din il-gazzetta u jien inwegħedkom li nagħmel ħilti sabiex ma niddiżappuntakomx.